

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут
Освітня програма	48640 Інформаційні системи та технології
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	126 Інформаційні системи та технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48640
Назва ОП	Інформаційні системи та технології
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	126 Інформаційні системи та технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шелестов Андрій Юрійович, Букреєв Дмитро Олександрович, Тригуба Анатолій Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	01.07.2021 р. – 03.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/4190/view>

Програма візиту експертної групи <https://public.naqa.gov.ua/b82381f1-d541-4506-a487-7a52f6ef3862>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження експертної групи (ЕГ) щодо реалізації освітньо-наукової програми (ОНП) «Інформаційні системи та технології» та її реалізацію у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (СВІТІ) є позитивними. Підтверджується здобутий багаторічний авторитет ВІТІ та випускової кафедри автоматизованих систем, які визнаються як у регіоні так і на території нашої держави та за її межами. ВІТІ має добре розвинену інфраструктуру. Спостерігається чіткість та своєчасність виконання дій щодо реалізації ОНП, що підтверджується залученими військовими фахівцями, які сформували свою корпоративну етику та культуру. Вцілому, ОНП відповідає усім чинним вимогам до її формування та реалізації, вона є зрозумілою для всіх стейкхолдерів. ОНП є актуальною для військової сфери, а також повною мірою узгоджена з місією та стратегією ВІТІ, що дає можливість забезпечити якісну підготовку військових фахівців, які здатні проводити наукові дослідження, а також нести подальшу службу на посадах офіцерського складу з метою задоволення потреб Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства України. Основний фокус та особливості ОНП спрямовані на дослідження у військовій сфері, що стосуються створення інноваційних інформаційних технологій та систем, які значною мірою відрізняють її від інших аналогічних програм. Реалізація ОНП всебічно підтримується керівництвом ВІТІ та всіма групами стейкхолдерів. Освітній процес за ОНП реалізовується на належному рівні із потрібним кадровим, матеріально-технічним та інформаційним забезпеченням, які відповідають чинним вимогам. Гарант ОНП та НПП мають належну академічну та професійну активність та забезпечують якість освітнього процесу. Проведені онлайн-зустрічі із різними фокус групами, виконаний аналіз звіту самооцінки та підтверджуючих документів свідчать про узгодженість ОНП «Інформаційні системи та технології» та освітньої діяльності у ВІТІ за цією програмою та їх повної відповідності усім критеріям акредитації ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Виявлені слабкі сторони ОНП не суперечать її відповідності окремим критеріям та не носять системного характеру, але лише вказують на напрями удосконалення освітнього процесу за цією програмою та перспективи її подальшого розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

На підставі проведеної акредитаційної експертизи ЕГ виділила найсуттєвіші її сильні сторони та позитивні практики: - ОНП та її ОК у повній мірі відповідають науковим інтересам ад'юнктів та їх наукових керівників, що забезпечує створення належних умов для наукових досліджень завдяки наданню ад'юнктам своєчасних консультацій, забезпечується вибір фахових вибірковок ОК, які викладаються фахівцями сформованих наукових шкіл ВІТІ; - наявність потрібної чисельності та якісного складу вчених-дослідників для реалізації ОНП, які формують достатній науковий потенціал за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» та відповідають цілям ОНП, що дає можливість створювати разові спеціалізовані вчені ради та захищати дисертаційні роботи ад'юнктів зазначеної програми; - більшість НПП, які залучаються до ОНП, та наукові керівники ад'юнктів є активні дослідники, які здатні до проведення досліджень у сфері інформаційних технологій і виконують наукових проекти, а також систематично публікують свої праці як у фахових наукових виданнях України, так і в зарубіжних наукових виданнях, а також тих, що належать до наукометричних баз Scopus і Web of Science; - ад'юнкти долучаються до виконання фахових завдань і проєктів, які ініціює Командування військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України та Департамент військової освіти Міністерства Оборони України, як основні роботодавці, що дає можливість ад'юнктам публікувати отримані наукові результати у фахових виданнях України, зарубіжних виданнях, в тому числі тих, що належать до наукометричних баз Scopus та Web of Science, та здійснювати апробацію на всеукраїнських та міжнародних конференціях та інших заходах, в тому числі тих, що організовує ВІТІ; - у ВІТІ якісно сформульовані та оприлюднені цілі, правила, процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них під час реалізації ОНП, спостерігається вчасне оприлюднення на офіційному веб-сайті точної та достовірної інформації щодо освітнього процесу та зокрема ОНП «Інформаційні системи та технології»; вагомим здобутком колективу випускової кафедри є співпраця із роботодавцями військової сфери за ОНП «Інформаційні системи та технології», проведення роботодавцями професійних заходів для ад'юнктів і НПП інституту, що забезпечує позитивні відгуки ад'юнктів та роботодавців про навчальний процес і результати навчання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

На підставі проведеної акредитаційної експертизи ЕГ виділила її слабкі сторони: - недостатнє пропагування проходження ад'юнктами навчальних курсів на платформах Coursera, EdEra, EDX; - існує потреба розширення баз практик та забезпечення її проходження у інших навчальних і наукових закладах вищої освіти та військової сфери; - відсутність викладання окремих компонент професійного спрямування на англійській мові для підвищення рівня отриманих програмних результатів навчання. - наявність лише внутрішньої академічної мобільності ад'юнктів, що навчаються за ОНП, та недостатність (утрудненість) участі у зовнішніх наукових подіях (конференціях, проєктах, стажуваннях), що регламентується наказами Міністерства оборони; - відсутність повноцінної можливості здійснення міжнародної діяльності, яка обмежена чинним законодавством у військовій сфері; - недостатнє пропагування ад'юнктам можливості неформальної освіти; - відсутність сертифікатних програм як засобу формування індивідуальної освітньої траєкторії; - недостатнє мотивування ад'юнктів у виконанні наукових досліджень під час реалізації проєктів, у яких співвиконавцем є ВІТІ; - не всі НПП, що забезпечують ОНП, беруть активну участь у виконанні дослідницьких проєктів. Про це свідчить вміст анкет НПП, що містяться на сайті ВІТІ; - активніше залучати здобувачів до опитувань щодо задоволеності якістю навчання за даною ОНП. Рекомендується для покращення ОНП: - забезпечити виконання академічної мобільності ад'юнктів та міжнародної їх співпраці разом із Міністерством оборони як основним стейкхолдером; - ВІТІ звернути увагу на необхідність розвитку

інфраструктури для врахування інтересів здобувачів з особливими потребами; - розширити роботу з роботодавцями та іншими стейкхолдерами у напрямку цивільних закладів освіти та підприємств; - активніше заохочувати здобувачів та майбутніх випускників до участі в опитуваннях щодо перегляду та покращення якості освіти за ОНП; - покращити пропагування ад'юнктам можливості неформальної освіти; - розширити спектр роботи центру моніторингу ВІТІ, залучати здобувачів до розробки та аналізу анкет, розгалузити анкети за напрямками для більш поглибленого аналізу результатів за кожним критерієм та систематично проводити опитування; - створити центр забезпечення якості освіти на базі ВІТІ та створити чітку схему звітування для налагодження якісної системи забезпечення якості освіти за ОНП; - покращити пропагування проходження ад'юнктами навчальних курсів на платформах Coursera, EdEra, EDX. Вцілому ЕГ вважає, що виявлені слабкі сторони ОНП не суперечать її відповідності окремим критеріям та не носять системного характеру, але лише вказують на напрями удосконалення освітнього процесу за цією програмою та перспективи її подальшого розвитку.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-наукова програма «Інформаційні системи та технології» сфокусована на підготовку докторів філософії в галузі 12 «Інформаційні системи» за 126 спеціальністю із врахуванням специфіки сфери управління військами та озброєнням. На час її започаткування у 2017 році діяльність у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (ВІТІ) здійснювалася на підставі Статуту Військового інституту телекомунікацій та інформатизації (Наказ МОУ від 20.10.2015 № 572) (<http://www.viti.edu.ua/files/anketa/statut-2015.pdf>), який оновлено у 2019 році – Статут Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (нова редакція, Наказ МОУ від 16.10.2019 № 535) (<http://www.viti.edu.ua/files/anketa/statut.pdf>). Основним напрямом діяльності ВІТІ є підготовка військових фахівців з вищою освітою для подальшої служби на посадах офіцерського складу з метою задоволення потреб Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства України. Освітньо-наукова програма «Інформаційні системи та технології» має чітко сформульовані цілі, які у повній мірі відповідають місії ВІТІ, що стосується задоволення потреб Міністерства оборони і Збройних Сил України, в лідерах з широким інтелектуальним горизонтом шляхом надання високоякісних освітніх послуг, розроблення якісної наукової та науково-аналітичної продукції за результатами фундаментальних і прикладних досліджень у сфері інформаційних технологій, кібербезпеки, електроніки та телекомунікацій, які прописані у доступній стратегії і перспективних напрямках розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ВІТІ на період до 2025 року (<http://www.viti.edu.ua/files/anketa/strategija-2025.pdf>). Вцілому мета, цілі, засоби та зміст ОНП «Інформаційні системи та технології» чітко відповідають задекларованим місії та стратегії розвитку ВІТІ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Розробка ОНП у 2017 та 2020 роках відбулася у тісній взаємодії із усіма стейкхолдерами. Під час формування цілей, а також програмних результатів навчання враховано досвід підготовки здобувачів та ад'юнктів за спеціальністю 05.13.06 - інформаційні технології, які навчалися у ВІТІ. Враховано інтереси ад'юнктів щодо цілей та програмних результатів, які висловлювали свою позицію під час засідань Вчених рад інституту присвячених обговоренню ОНП. Основні роботодавці, до яких належить Командування Військ зв'язку та кібербезпеки ЗСУ, беруть участь у формуванні програмних результатів навчання та вносять свої пропозиції під час організованих спільних заходів. Це підтвердив начальник управління підготовки штабу Командування Військ зв'язку та кібербезпеки полковник Андрій Чекан під час онлайн зустрічі з роботодавцями. Враховано пропозиції роботодавців (Командування Військ зв'язку та кібербезпеки, Департамент військової освіти і науки МОУ, Воєнно-наукове управління Генерального штабу ЗСУ), що підтверджено рецензіями та листами підтримки, які прикріплено у інформаційну систему Нацагенства. Встановлено, що залучення заінтересованих сторін до удосконалення ОНП здійснюється постійно. Вимоги роботодавців враховано під час формування фахових компетентностей професійного спрямування та програмних результатах навчання за ОНП. Інтереси НПП, як стейкхолдерів ОНП, враховано під час їх обговорення на засіданнях випускової кафедри та вченій раді ВІТІ, що підтвердили викладачі під час онлайн-зустрічі. На відкриту онлайн-зустріч приєдналися роботодавці (Олег Бурба – к.т.н., старший науковий співробітник відділу організації науково-технічної експертизи проектів інформатизації Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації, Дмитро Красильников – заступник керівника напряму представництва Cisco в Україні, Вадим Слюсар –

д.т.н., професор, начальник групи головних наукових співробітників-керівників наукових програм ЦНДІ ОВТ ЗСУ, Андрій Антонюк – начальник відділу військової частини А0351, м. Київ) та НПП інших ЗВО (Максим Павленко – д.т.н., професор, начальник кафедри математичного та програмного забезпечення АСУ ХНУПС ім. Івана Кожедуба, Юрій Бойко – к.ф.-м.н., доцент, начальник Інформаційно-обчислювального центру КНУ ім. Т.Шевченка, Сергій Толюпа – д.т.н., професор, професор кафедри кібербезпеки та захисту інформації КНУ ім. Т.Шевченка, Руслан Гришук – д.т.н., професор, начальник кафедри захисту інформації та кібербезпеки факультету охорони державної таємниці та інформаційного протидіювання Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова, Ігор Субач – д.т.н., доцент, завідувач спеціальної кафедри №5 Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації КПП ім. Ігоря Сікорського), які підвердили системну співпрацю із випусковою кафедрою автоматизованих систем управління та обговорення цілей ОНП та програмних результатів навчання. Також із ініціативи стейкхолдерів виконано коригування цілей ОНП відповідно ОНП 2021 року, проект якої на обговоренні.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Відображені у ОНП цілі та програмні результати навчання повною мірою враховують сучасні тенденції розвитку інформаційних систем та технологій, а також військової сфери у напрямі підготовки фахівців. Зокрема, випускники ОНП здатні аналізувати існуючий стан, виконувати оригінальні наукові дослідження інформаційних систем та цифрових сервісів на відповідному фаховому рівні (ПР 1, 4, 13, 14); ініціювати, проектувати, управляти та виконувати реінжиніринг інноваційних інформаційних систем з урахуванням існуючих на ринку інформаційних технологій та відповідно до вимог військової сфери (ПР 5, 8, 16 та 17); співпрацювати з фахівцями різних галузей в рамках наукових проектів щодо розробки та дослідження інформаційних систем та технологій, представляти отриманий науковий результат застосовуючи методи консолідації, трансформації, візуалізації, оцінки якості та попередньої обробки даних (ПР 2, 3, 6 та 12). Враховано галузевий контекст щодо підготовки фахівців за ОНП «Інформаційні системи та технології». Встановлено, що він є важливим для військової сфери України, оскільки випускники ад'юнктури розподіляються у різні військові структури. Інститут багато років поспіль готує кандидатів та докторів наук, так як має спеціалізовану вчену раду за спеціальністю 05.13.06 – інформаційні технології (<http://surl.li/yneg>), а також уже проведено разовий захист дисертаційної роботи PhD за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» відповідно до Постанови КМУ №167 від 6 березня 2019 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». Під час формулювання цілей ОНП та програмних результатів навчання враховано досвід вітчизняних навчальних закладів. Зокрема, НТУУ КПП ім. Ігоря Сікорського (<http://surl.li/yndi>); ХНУРЕ (<http://surl.li/yndf>); КНУ ім. Тараса Шевченка (<http://surl.li/yndg>); ЦНДІ ОВТ ЗС України (<http://surl.li/yndk>), а також досвід закордонних партнерів під час виконання міжнародних заходів (<http://surl.li/yndm>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт відсутній, ОНП «Інформаційні системи та технології» відповідає вимогам, які визначені в Національній рамці кваліфікацій України для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти - 8 (Рішення КМУ від 25.06.2020 р.) та третього циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До сильних сторін ОНП «Інформаційні системи та технології» належить: 1) відповідність сформульованих цілей та програмних результатів навчання за ОНП прописаним візії, місії та стратегії ВПІ, оскільки випускники цієї програми готові проводити наукові дослідження та пропонувати їх результати для впровадження у Міністерстві оборони і Збройних Силах України; 2) врахування ринку інформаційних технологій та специфіки військової сфери. Це досягається завдяки системній співпраці ВПІ із роботодавцями (Командуванням Військ зв'язку та кібербезпеки, Департаментом військової освіти і науки Міністерства оборони України, Воєнно-науковим управлінням Генерального штабу Збройних Сил України), яка стосується не тільки обговорення змісту та цілей ОНП, але і постійного залучення ад'юнктів до інноваційних та наукових розробок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ вважає, що слабкими сторонами ОНП є те, що на низькому рівні прослідковується вплив Ради молодих вчених ВПІ на формування змісту та ПРН. ЕГ рекомендує збільшити вплив Ради молодих вчених на формування змісту та

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ вважає, що ОНП «Інформаційні системи та технології» та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають критерію 1 та його підкритеріям. Підтвердженням цьому є відповідність сформульованих цілей та програмних результатів навчання за ОНП прописаним візії, місії та стратегії ВІТІ. Із ініціативи роботодавців (Командування Військ зв'язку та кібербезпеки, Департамент військової освіти і науки Міністерства оборони України, Військово-наукове управління Генерального штабу Збройних Сил України) виконується коригування цілей ОНП. Інтереси НПП, як стейкхолдерів ОНП, враховано під час їх обговорення на засіданнях випускової кафедри та вченої ради ВІТІ, що підтвердили викладачі під час онлайн-зустрічі. Під час формулювання цілей ОНП та програмних результатів навчання враховано досвід вітчизняних навчальних закладів. Окремі підрозділи Міністерства оборони і Збройних Силах України мають потребу у фахівцях ОНП «Інформаційні системи та технології», що підтверджено роботодавцями. ЕГ вважає, що на низькому рівні прослідковується вплив Ради молодих вчених ВІТІ на формування змісту та ПРН. ЕГ рекомендує забезпечити належний вплив Ради молодих вчених на формування змісту та ПРН зазначеної ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Виконаний аналіз змісту ОНП «Інформаційні системи та технології» (<http://surl.li/yneq>) та навчального плану (<http://surl.li/ynqr>) свідчить про те, що обсяг цієї програми складає 60 кредитів ЄКТС. Обсяг обов'язкових освітніх компонент, спрямованих на формування фахових компетентностей, складає 40 кредитів ЄКТС (66,6%), водночас 20 кредитів ЄКТС (33,3%) відводиться на дисципліни за вибором ад'юнктів, що повною мірою відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Передбачено вивчення загальнонаукових (філософських) компетентностей завдяки компонентам «Філософія науки та інновацій» у обсязі 4 кредитів ЄКТС та «Педагогічна риторика та культура спілкування» у обсязі 3 кредити ЄКТС. Передбачено набуття універсальних навичок дослідника, завдяки компонентам «Інтелектуальна власність» та «Методологія наукових досліджень» у обсязі по 3 кредити ЄКТС кожна із них. Здобуваються мовні компетентності завдяки компоненті «Іноземна мова» у обсязі по 8 кредитів ЄКТС. Стандарт вищої освіти (третій рівень) за спеціальністю відсутній, однак використовується Тимчасовий стандарт вищої освіти, затверджений Вченою радою ВІТІ (протокол № 2 від 27.10. 2020 р.) та введений в дію наказом начальника інституту №116 від 12.11.2020 р. (<http://surl.li/yned>). Обсяг освітніх компонент ОНП «Інформаційні системи та технології» (у кредитах ЄКТС) та фактичне навантаження ад'юнктів (разом із самостійною роботою) регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у ВІТІ» <http://surl.li/ynei>.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП «Інформаційні системи та технології» (<http://surl.li/yneq>) має чітку структуру і є зрозумілим для ад'юнктів. Структурно-логічна схема ОНП є зрозумілою і повною мірою відображає взаємозв'язки між окремими освітніми компонентами у розрізі окремих курсів та семестрів навчання. Навчання за ОНП «Інформаційні системи та технології» передбачає два цикли освітніх компонент – обов'язкові та вибіркові. Також передбачено два вибіркові блоки. Ад'юнкти під час онлайн-зустрічей підтвердили, що можуть вибирати освітні компоненти із окремих вибіркових блоків, що не суперечить чинним вимогам. Усі навчальні компоненти, зазначені у ОНП «Інформаційні системи та технології», доцільні, актуальні і цікаві для ад'юнктів та відповідають вимогам роботодавців. Зміст ОНП повною мірою забезпечує досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП «Інформаційні системи та технології» спрямований на поглиблену підготовку фахівців для військової сфери завдяки включенню освітніх компонент «Военно-прикладна теорія ймовірностей та математична статистика», «Военно-прикладна теорія ймовірностей та математична статистика», «Дослідження операцій у військовій справі», «Надійність та діагностування військової техніки зв'язку та АСУ» та «Технології програмування інформаційних систем військового призначення». Це безпосередньо забезпечує відповідність ОНП предметній галузі. Ад'юнкти ОНП «Інформаційні системи та технології» здатні ставити наукові завдання та виконувати дослідження щодо проектування, розробки, впровадження та ефективного застосування автоматизованих систем управління військами та озброєнням на підставі нових методів, моделей та підходів, що пропонуються ними. Освітні компоненти, що входять до складу ОНП «Інформаційні системи та технології» є чіткими та зрозумілими. Вони повною мірою відповідають військовій сфері та спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології». Задекларовані програмні результати навчання повною мірою забезпечуються освітніми компонентами.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У навчальному плані (<http://surl.li/ynfer>) ОНП «Інформаційні системи та технології» передбачено вибіркові освітні компоненти у обсязі 1/3 від загального обсягу кредитів ЄКТС – 20 кредитів. Відповідно до «Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ВІТІ» (<http://surl.li/ynfj>), вибіркові освітні компоненти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти ад'юнкти обирають протягом виконання навчального плану. Вибіркові навчальні дисципліни, рекомендовані для вивчення в наступному навчальному році, формуються у загально інститутський каталог вибіркових дисциплін окремо для кожного рівня вищої освіти та спеціальності. Каталог розміщується на офіційному веб-сайті Інституту до 01 грудня поточного навчального року. Ад'юнктам пропонують попередньо ознайомитися із силабусами вибіркових освітніх компонент (<http://surl.li/ynfv>). Після погодження вибіркових освітніх компонент з окремими кафедрами ВІТІ та науковим керівником, ад'юнкти здійснюють свій вибір шляхом подачі рапорту на ім'я заступника начальника інституту з наукової роботи з метою формування наказів про результати вибору вибіркових освітніх компонент. Уся вищезазначена інформація є публічною і загальнодоступною для ад'юнктів. Ад'юнкти під час онлайн-зустрічі підтвердили такий порядок вибору. Також вказали на те, що наукові керівники та інші НПП, які залучаються до реалізації ОНП допомагають робити вибір, розповідаючи про свої освітні компоненти та фахові компетентності і програмні результати, які вони забезпечують. Сайти ВІТІ доступні силабуси курсів (<http://surl.li/ynfv>), які вміщують інформацію про зміст освітніх компонент, обсяг навантаження, форми контролю, відомості про НПП тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка ад'юнктів у ВІТІ регулюється «Положенням про організацію педагогічної (науково-дослідної) практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ВІТІ» <http://surl.li/ypdt>. Відповідно до навчального плану проходження педагогічної (науково-дослідної) практики передбачає 6 кредитів ЄКТС. Педагогічна (науково-дослідна) практика формує у ад'юнктів забезпечує підвищення рівня професійної підготовки, формування навичок педагогічної діяльності, опрацювання наукових та інформаційних джерел, методів викладання освітніх компонент та виконання наукових досліджень фахового спрямування. Педагогічна (науково-дослідна) практика ад'юнктів проходить на базі ВІТІ і передбачає підготовку та проведення занять за освітніми компонентами зі спеціальності із врахуванням специфіки військової сфери. Окрім того ад'юнкти виконують окремі етапи НДР під керівництвом наукового керівника, що підтверджено як НПП, так і ад'юнктами під час онлайн-зустрічей із ЕГ. У зв'язку із карантинними обмеженнями останні роки ад'юнкти не залучалися до проходження практики у інших наукових та науково-дослідних установах, хоча така практика застосовується. Оприлюднені результати опитування 18 ад'юнктів, які доступні за посиланням <http://surl.li/ureb>, свідчать про те, що організації та проведенням практики (педагогічної та наукової) ад'юнкти задоволені на 100 %. Вцілому ОНП «Інформаційні системи та технології» та навчальний план передбачають достатню педагогічну (науково-дослідну) практику ад'юнктів, яка дозволяє здобути потрібні компетентності для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Ад'юнкти ОНП «Інформаційні системи та технології» отримують повний спектр набуття соціальних навичок. Зокрема, критичне мислення забезпечують освітні компоненти дискретна математика для військових фахівців з інформаційних технологій та дослідження операцій у військовій справі. Здатність вчитися впродовж життя забезпечується освітніми компонентами філософія науки та інновацій та методологія наукових досліджень. Крім того, для набуття соціальних навичок передбачені такі освітні компоненти як педагогічна риторика та культура спілкування, педагогічна (науково-дослідна) практика, іноземна мова та інтелектуальна власність. Усі вище перераховані освітні компоненти мають окремі тематичні розділи, які дозволяють набути певних соціальних компетенцій (soft skills). ЕГ встановила, що ад'юнкти ОНП «Інформаційні системи та технології» є щирими, відкритими і готовими до комунікацій, що ілюструє рівень набутих ними soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт зі спеціальності, з якої акредитується ОНП «Інформаційні системи та технології», відсутній. У ВІПІ для якісної підготовки ад'юнктів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології» розроблено та застосовується «Тимчасовий стандарт вищої освіти», доступний за посиланням <http://surl.li/yned>. Його затверджено Вченою радою ВІПІ (протокол № 2 від 27.10. 2020 р.) та введений в дію наказом начальника інституту №116 від 12.11.2020 р. Окрім того зазначений тимчасовий стандарт пройшов погодження з Командуванням військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України та Директором Департаменту військової освіти Міністерства Оборони України, що підтверджено роботодавцями під час онлайн-зустрічі.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до навчального плану (<http://surl.li/yned>) ОНП «Інформаційні системи та технології», освітні компоненти передбачено у обсязі від 3 до 8 кредитів ЄКТС. Навчальним планом передбачено реалізацію освітньої складової ОНП впродовж перших двох років навчання, загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС. Окремі навчальні роки розділено на 2 семестри. Розподіл обсягу аудиторних занять та самостійної роботи виконано відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВІПІ» <http://surl.li/yned> та «Положення про індивідуальні плани здобувачів вищої освіти ВІПІ» <http://surl.li/yned>. Аудиторне навантаження ад'юнктів становить 43,6%, що повною мірою відповідає чинним вимогам рекомендацій стосовно акредитації PhD-програм (не менше 1/4 (25%)) від усього освітнього навантаження. Також у розрізі окремих освітніх компонент ОНП зазначена вимога дотримана. Надані результати опитування ад'юнктів, які доступні за посиланням <http://surl.li/yned>, свідчать про те, що організацією самостійної підготовки ад'юнкти задоволені на 94 %. Вцілому ЕГ вважає, що ОНП «Інформаційні системи та технології» повністю відповідає підкритерію 2.8.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Встановлено, що за дуальною формою освіти, під час реалізації ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології», підготовка ад'юнктів не здійснювалася.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами ОНП «Інформаційні системи та технології» у контексті Критерію 2 є: - навчальний план ОНП є зрозумілим та чітко відображає обсяг аудиторних занять та самостійної роботи у кредитах відповідно до чинних положень ВІПІ; - формування ОНП та її освітніх компонент відбувається з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів та спостерігається їх оновлення; - можливість набуття ад'юнктами соціальних компетенцій (soft skills), які повною мірою відповідають цілям програми; - позитивні відгуки ад'юнктів та роботодавців, які стосуються змісту ОНП, відповідності освітніх компонент військової сфері та галузі ІТ, відсутності перевантаження ад'юнктів, а також логічного їх подання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Під час реалізації ОНП «Інформаційні системи та технології» НПП випускової кафедри слід покращити пропагування проходження ад'юнктами навчальних курсів на платформах Coursera, EdEra, EDX, що забезпечить отримання соціальних навичок та закріпити фахові компетентності здобуті під час освітнього процесу. Розширити бази практик та забезпечити її проходження у інших навчальних і наукових закладах вищої освіти та військової сфері. Відсутність викладання окремих компонент професійного спрямування на англійській мові, що підвищить рівень отриманих програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Спостерігається повну відповідність ОНП «Інформаційні системи та технології» за всіма підкритеріями критерію 2. Експертна група прийшла до висновку, що ОНП «Інформаційні системи та технології» та освітня діяльність у ВІТІ за цією програмою за критерієм 2 відповідають рівню В. Рекомендується розширити бази практик та забезпечити її проходження у інших навчальних і наукових закладах вищої освіти та військової сфери. Запровадити викладання окремих компонент професійного спрямування на англійській мові для підвищення рівня програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є розробленими та розміщені на сайті ВІТІ за посиланням <http://surl.li/ypfk>. Також прописано порядок дій вступника під час підготовки та вступу до Військового інституту (<http://www.viti.edu.ua/index.php?view=admis05-2>), що є на сайті загальнодоступними та зрозумілими. Зазначені документи не містять дискримінаційних положень, характеризуються послідовним, системним та зрозумілим викладом основних положень. Правила прийому на навчання за ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є досить чіткими та зрозумілими для вступників. Стосовно порядку прийому заяв і документів, а також порядку конкурсного відбору та зарахування вступників на ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, то вони чітко прописані у Правилах прийому на навчання до докторантури та ад'юнктури, що доступні за посиланням <http://www.viti.edu.ua/admis03>. Усе вище зазначене підтвердили як здобувачі ОНП «Інформаційні системи та технології», так і відповідальний секретар приймальної комісії в ад'юнктуру (підполковник Ірина Діянчук) під час проведених ЕГ онлайн-зустрічей із ними.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання за ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється відповідно до «Правил прийому у ВІТІ» (<http://surl.li/ypil>). Стосовно ад'юнктури, то вони передбачають терміни та порядок прийому документів, а також вимоги до вступників, з урахуванням потреб роботодавців і особливостей завдань, які вирішуються в інтересах ЗСУ та інших структур силового блоку держави. При цьому формуються особові справи офіцерів, які попередньо затверджені кандидатами для вступу, а також їх службові картки та картки медичного огляду подаються за підпорядкованістю через відповідні кадрові органи до атестаційних комісій видів ЗСУ, структурних підрозділів центрального апарату МОУ або ГШ ЗСУ. Вступники складають вступні іспити зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) та іноземної мови. Не складають іспит з іноземної мови особи, які мають сертифікат про володіння іноземною мовою на рівні, не нижче B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, або дійсний сертифікат тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, або СМР-2 за стандартом НАТО STANAG-6001. Щодо термінів і місця прибуття кандидатів на навчання для складання вступних іспитів інститут повідомляє вступників через кадрові органи видів ЗСУ, оперативних командувань, начальників управлінь Центрального апарату МОУ та ГШ ЗСУ. Під час онлайн-зустрічі ад'юнкти ОНП «Інформаційні системи та технології» підтвердили, що мали доступ до Програми вступних випробувань і користувалися нею під час вступу. На основі аналізу Правил прийому на навчання за ОНП експертна група зробила висновок про те, що вони враховують як особливості цієї програми та військової сфери, так і містять достатньо інформації для вступників.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, визначені «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ВІТІ» (<http://surl.li/ypiw>) та «Положенням про організацію освітнього процесу у ВІТІ» (<http://surl.li/ypni>). Зазначені правила є чіткими та зрозумілими для учасників освітнього процесу, що підтверджено ад'юнктами та НПП під час онлайн-зустрічей із ними. Відповідно до цих правил

перезарахування вивчених освітніх компонент та ліквідація академічного розходження здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ВІТІ, на підставі наданого здобувачем вищої освіти документу з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку вищим навчальним закладом (науковою установою) - партнером. Про це достатньо проінформовані ад'юнкти ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що вони підтвердили під час онлайн-зустрічі ЕГ із ними. Однак, практика використання зазначених вище правил на ОНП «Інформаційні системи та технології» відсутня, хоча заступник начальника інституту з навчальної роботи полковник Олексій Сілко під час онлайн-зустрічі зауважив, що такий випадок спостерігався за іншою ОНП. Відсутність повноцінної можливості здійснення міжнародної діяльності, яка обмежена чинним законодавством у військовій сфері. Це підтверджено під час онлайн зустрічі із роботодавцями. Рекомендується здійснити формування таких можливостей.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Достатньо чітко та зрозуміло прописані у «Положенні про порядок визнання у ВІТІ результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<http://surl.li/ypju>) правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Однак, під час онлайн-зустрічей ЕГ із гарантом ОНП та ад'юнктами встановлено, що практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОНП «Інформаційні системи та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що акредитується, відсутня. Така практика спостерігається на ОП першого та другого рівнів вищої освіти випускової кафедри автоматизованих систем управління.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ВІТІ розроблено, затверджено та використовуються чіткі та зрозумілі правила для вступу на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, які враховують особливості ОНП «Інформаційні системи та технології». Спостерігається вільний доступ для ад'юнктів до нормативних та регламентуючих документів ВІТІ, що у повному обсязі мають інформацію про особливості ОНП, визнання результатів навчання, в тому числі і отриманих за неформальною освітою. Зазначену інформацію подано доступно, коректно та із посиланням на чинні внутрішні документи ВІТІ щодо прийому на навчання за ОНП «Інформаційні системи та технології», а також визнання результатів навчання. Чітко регламентована неформальна освіта.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Для ад'юнктів, що навчаються за ОНП «Інформаційні системи та технології», яка акредитується, обмежена академічна мобільність. Спостерігається наявність лише внутрішньої академічної мобільності та недостатність (утрудненість) участі у зовнішніх наукових подіях (конференціях, проектах, стажуваннях), що регламентується наказами Міністерства оборони. Відсутність повноцінної можливості здійснення міжнародної діяльності, яка обмежена чинним законодавством у військовій сфері. Рекомендується здійснити формування таких можливостей. Недостатнє пропагування ад'юнктам можливості неформальної освіти для поглиблення набуття компетентностей самоосвіти. Рекомендується покращити пропагування ад'юнктам можливості неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП «Інформаційні системи та технології» відповідає критерію 3 за всіма підкритеріями. Посилання на Web-ресурси ВІТІ щодо правил прийому на навчання ад'юнктів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, є коректними, а подана інформація характеризується послідовністю, логічністю та доступністю для сприйняття. Випускова кафедра автоматизованих систем управління проводить серед курсантів та ад'юнктів роз'яснювальну роботу стосовно доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання. Спостерігається обмеженість академічної мобільності ад'юнктів ОНП «Інформаційні системи та технології» та повноцінної можливості здійснення міжнародної діяльності, яка обмежена чинним законодавством у військовій сфері (Наказ МОУ від 24.02.2017 № 115 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0383-17#Text>). Стосовно обмеженості академічної

мобільності ад'юнктів ОНП, то це пояснюється тим, що такі обмеження встановлені чинним законодавством у військовій сфері. Стосовно можливості здійснення міжнародної діяльності, то рекомендується здійснити формування таких можливостей. Спостерігається недостатнє пропагування ад'юнктам можливості неформальної освіти для поглибленого набуття компетентностей самоосвіти. Враховуючи вищезазначене ЕГ прийшла до висновку, що ОНП «Інформаційні системи та технології», а також освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 3 на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Ознайомившись зі змістом Інтернет-ресурсів (<http://www.viti.edu.ua/>, розділ «Навчання», «Стандарти, освітні програми») та в результаті спілкування з різними фокус-групами, експертна група вважає, що форми та методи навчання і викладання, зазначені у навчальних програмах ОНП сприяють досягненню результатів навчання та отриманню компетентностей, які визначено у тимчасовому стандарті ОНП. Даний стандарт у 2020 р. затверджено Вченою радою ВІТІ (протокол № 2 від 27.10. 2020 р.), оскільки на даний момент прийнятого стандарту за спеціальністю «Інформаційні системи та технології» немає. Методи навчання і викладання відповідають «Положенню про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (нова редакція)». В цьому ж Положенні сформульовані вимоги до реалізації студентоорієнтованого підходу, що регламентується Законом України «Про вищу освіту». «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» регламентує реалізацію академічної мобільності здобувачами з освітнього рівня ОНП. Відповідно до нормативних документів (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Organization%20of%20the%20educational%20process%20of%20VITI%202021.pdf>) освітній процес в межах ОНП здійснюється шляхом проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, самостійної роботи здобувачів, консультацій. При необхідності здобувачі можуть здійснювати самостійну роботу у свій вільний час за погодженням з черговим викладачем. Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК наведено у визначеному тимчасовому Стандарті за спеціальністю «Інформаційні системи та технології» (<http://www.viti.edu.ua/err-1>). «Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/npb-1>) регламентує принципи вільного вибору навчальних дисциплін, а на сайті інституту (<http://www.viti.edu.ua/files/err/curriculum%202020/catalog-2020-df-126.pdf>) наведено перелік вибіркового дисциплін за ОНП. В той же час слід зазначити, що з огляду на те, що здобувачі освіти за ОНП «Інформаційні системи і технології» третього рівня є військовозобов'язаними, в основному має місце внутрішня академічна свобода, а саме обмін досвідом, стажування та обмін слухачами спеціалізованих курсів з іншими військовими ЗВО відповідного профілю в межах країни, зокрема Житомирським військовим інститутом імені С.П. Корольова, Харківським національним університетом повітряних сил імені Івана Кожедуба тощо. Це було підтверджено представниками цих ЗВО на проведеній відкритій зустрічі. Така взаємодія регламентується основним стейкхолдером – Міністерством оборони України (Наказ МОУ від 24.02.2017 № 115, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0383-17#Text>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В результаті аналізу сайту Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://www.viti.edu.ua/err-1>) можна стверджувати, що в Інституті здобувачам вищої освіти з рівня за ОНП «Інформаційні системи та технології» надається вся необхідна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання (матриця відповідності – за адресою <http://www.viti.edu.ua/err-1>), а також форми семестрового контролю у межах робочих програм окремих навчальних дисциплін (<http://www.viti.edu.ua/126-syllables-2020-doctor-philosophy>) та Положення «Про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/npb-1>). В результаті проведення зустрічей зі здобувачами вищої освіти та в межах спілкування з іншими фокус-групами, що забезпечують навчання в межах ОНП, можна стверджувати, що вимоги робочих програм навчальних дисциплін (силабусів) доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку кожного навчального семестру. Ад'юнкти мають доступ до навчальних планів обов'язкових та вибіркового компонентів ОНП (<http://www.viti.edu.ua/err-2>); та інших документів, що регламентують навчальний процес ЗВО (<http://www.viti.edu.ua/npb-1>). В той же час зустрічі з різними фокус-групами показали, що у ЗВО недостатня обізнаність щодо механізму впровадження сертифікатних програм як засобу формування індивідуальної освітньої траєкторії.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На основі результатів спілкування зі здобувачами група експертів дійшла висновку, що навчання на ОНП «Інформаційні системи та технології» повинно тісно поєднуватись з науковими дослідженнями у відповідності до цілей ОНП. Наукова (дослідницька) компонента ОНП та навчальна компонента, а також їх взаємозв'язок наведено у документі

<http://www.viti.edu.ua/files/epp/educational%20and%20scientific%20programs%20of%20doctors%20of%20philosophy/ESP%202020%20doctors%20of%20philosophy%20126.pdf>. В результаті спілкування зі здобувачами ОНП також виявилось, що не всі вони добре обізнані у напрямках науково-дослідної роботи в ЗВО, і, як наслідок, не приймають в ній активної участі. Крім того, значна частина діючих протягом останніх років наукових проєктів є суто технічного направлення. Не всі здобувачі можуть впевнено повідомити щодо напрямків наукових досліджень, які проводяться у ЗВО. Організація та виконання замовлень на створення наукової (науково-технічної) продукції у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут здійснюється відповідно до нормативних документів <http://www.viti.edu.ua/research>, наказів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних сил України. З огляду на генерального замовника освітніх послуг (Міністерство оборони України) та виконання робіт з грифом «Для службового користування» на сайті Інституту наведено лише узагальнюючі кількісні показники наукової діяльності ЗВО. Щодо питання поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми «Інформаційні системи та технології» третього рівня експертна група вважає, що у ЗВО недостатньо наукоємних освітніх компонентів (<http://www.viti.edu.ua/files/epp/educational%20and%20scientific%20programs%20of%20doctors%20of%20philosophy/ESP%202020%20doctors%20of%20philosophy%20126.pdf>). Більшість з них є суто технічними, пов'язаними з освоєнням сучасних комунікаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення та обладнання (<http://www.viti.edu.ua/mtz>). Хоча це не можна вважати суттєвим недоліком, оскільки у ЗВО навчаються військовозобов'язані, матеріально-технічна база інституту відповідає вимогам, які висуваються сьогодні для підготовки військових фахівців за відповідними спеціальностями підготовки, а основним замовником освітніх послуг є Міністерство оборони України.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В результаті проведених зустрічей з різними фокус-групами експертна група може констатувати, що навчальний план ОНП відповідає вимогам основного стейкхолдера (Міністерство оборони України, <http://www.viti.edu.ua/files/epp/educational%20and%20scientific%20programs%20of%20doctors%20of%20philosophy/ESP%202020%20doctors%20of%20philosophy%20126.pdf>) та інших зацікавлених сторін, зокрема, представників Київського національного університету імені Шевченка, НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», інших військових ЗВО (Житомирський військовий інститут імені С.П. Корольова, Харківський національний університет повітряних сил імені Івана Кожедуба) тощо. Це було підтверджено в процесі проведення інтерв'ю зі стейкхолдерами та під час відкритої зустрічі. З огляду на військову направленість навчального та наукового процесу в Інституті на відповідних Інтернет-ресурсах інформацію щодо стейкхолдерів та організацій-партнерів не наведено. Основний зміст навчального плану відповідає сучасним вимогам до спеціальності «Інформаційні системи та технології». Оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик здійснюється 1 раз на рік та регламентується «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/epp/Regulations%20on%20the%20development,%20approval,%20monitoring%20and%20review%20of%20educational%20programs.pdf>). Матеріально-технічна база Інституту та зміст навчальних дисциплін відповідає вимогам, які висуваються до підготовки військових фахівців за ОНП «Інформаційні системи та технології» (<http://www.viti.edu.ua/index.php?view=mtz>). Для визначення потреб та ступеня задоволення наданням освітніх послуг та роботою структурних підрозділів ВІТІ здобувачами вищої освіти, ступеня задоволення рівнем освітніх послуг, оцінювання здобувачами вищої освіти якості проведення навчальних занять тощо у ЗВО на регулярній основі організується анкетування (<http://www.viti.edu.ua/poll>). Освітній процес в цілому регламентується відповідними нормативними документами (<http://www.viti.edu.ua/npb-1>). Зокрема, механізм розроблення та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» у ВІТІ (<http://www.viti.edu.ua/quality-control>). В процесі проведення інтерв'ю з різними фокус-групами експертна група з'ясувала, що ОНП регулярно обговорюється на щорічній науково-практичній конференції за участю представників основного стейкхолдера - Міністерства оборони України. В процесі круглого столу обговорюється, які сучасні практики та наукові досягнення слід використовувати у навчанні в межах ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Викладачі ОНП «Інформаційні системи та технології» Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут проходять закордонні стажування, пов'язані з інтеграцією України в єдиний простір країн НАТО (що регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/training>)). Аджункти військового ЗВО обмежені у правах на академічну мобільність, що регламентується Наказом МОУ від 24.02.2017 № 115, (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0383-17#Text>). Враховуючи зазначене, науково-педагогічна та наукова практика проводиться у ЗВО. В загальному всі наведені факти і обумовлюють перелік подій, в яких можуть брати участь представники ЗВО. Як правило, такі події та їх учасники погоджуються з Міністерством

оборони України. Це з'ясувалося при розмові з гарантом ОНП д.т.н., с.н.с., полковником Согою О.Я. та іншими представниками ЗВО. Свої здобутки ад'юнкти презентують на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних заходах, а також вітчизняних та міжнародних навчаннях (<http://www.viti.edu.ua/news/1228>), у тому числі під егідою НАТО, виставках (<http://www.viti.edu.ua/news/1260>) та хакатонах (<http://www.viti.edu.ua/news/1943>). Як НПП, так і ад'юнкти ЗВО постійно приймають участь у міжнародних курсах, семінарах, конференціях, виставках та форумах, зокрема в рамках Індивідуальної програми партнерства між Україною та НАТО (<http://www.viti.edu.ua/international>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Для ОНП «Інформаційні системи та технології» чітко сформульовані та оприлюднені цілі, правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них під час реалізації ОНП. Здійснюється вчасне оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО точної та достовірної інформації щодо освітнього процесу та, зокрема, ОНП «Інформаційні системи та технології». Нормативна база є загальнодоступною і зрозумілою для учасників навчального процесу, відповідає чинним державним вимогам щодо забезпечення якості навчального процесу. Реалізовані в ОНП «Інформаційні системи та технології» принципи, форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, впровадженню новітніх технологій, та враховують специфіку ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Наявність лише внутрішньої академічної мобільності та академічної свободи та недостатність (утрудненість) участі у зовнішніх наукових подіях (конференціях, проектах, стажуваннях). Відсутність можливості здійснення міжнародної діяльності. Відсутність сертифікатних програм як засобу формування індивідуальної освітньої траєкторії. Недостатня участь ад'юнктів у виконанні наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Проведений аналіз критерію 4 дозволяє констатувати, що в цілому він виконаний. В той же час слід зазначити, що на відповідні підкритерії суттєво впливає обмеженість академічної свободи (підкритерій 5) та відсутність інтернаціоналізації діяльності. Це зумовлено військовою направленістю ЗВО та вимогами основного стейкхолдера – Міністерства оборони України. Необхідно також більш широко залучати здобувачів вищої освіти ОНП «Інформаційні системи та технології» до виконання саме дослідницьких проектів. На даний момент цей напрямок роботи розвинений недостатньо. Для формування більш сфокусованих професійних навичок та індивідуальної освітньої траєкторії мало б сенс започаткувати також сертифікатні програми. З огляду на вищенаведене критерій 4 експертна група оцінила на рівні В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

При аналізі документів, розміщених на сайті Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://www.viti.edu.ua/files/epp/educational%20and%20scientific%20programs%20of%20doctors%20of%20philosophy/ESP%202020%20doctors%20of%20philosophy%20126.pdf>), та змісту ОНП «Інформаційні системи та технології» було з'ясовано, що контрольні заходи з навчальних дисциплін відображені в навчальному плані ОНП, Силабусах навчальних дисциплін, а їх типи регламентуються «Положенням про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Regulations%20on%20control%20and%20evaluation%20of%20academic%20achievement%20.pdf>). У Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут використовуються наступні

види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, модульний (рубіжний), семестровий, підсумковий. Під час застосування контрольних заходів виконуються вимоги Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Вся необхідна інформація доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. Хоча слід зазначити, що силабуси, які розміщено на сайті ЗВО (<http://www.viti.edu.ua/files/epp/126-syllables-2020-doctors%20of%20philosophy/>), не містять детальної інформації щодо рейтингової системи оцінювання за окремими видами діяльності здобувачів в межах окремого навчального компонента, хоча основні засади рейтингового оцінювання наведено в <http://www.viti.edu.ua/files/npb/Organization%20of%20the%20educational%20process%20of%20VITI%202021.pdf>. Всі правила рейтингового оцінювання оприлюднюються заздалегідь, а відповідна документація повинна бути затверджена не пізніше 14 днів до початку контрольних заходів. Що стосується проміжної (річної, семестрової) атестації наукової роботи ад'юнктів, то щорічно їх наукові звіти заслуховуються на засіданні кафедри, а наукові результати обговорюються на щорічній конференції (<http://www.viti.edu.ua/collection>) та публікуються у збірнику наукових праць ВІТІ, який є фаховим виданням України. Але слід зазначити, що не всі НПП, які забезпечують дану ОНП, активно займаються саме дослідницькими проектами (анкети керівників підготовки ад'юнктів за адресою <http://www.viti.edu.ua/science-1>). Хоча в той же час треба відмітити, що теми наукових робіт ад'юнктів у достатній мірі дотичні до наукових напрямків їх керівників (<http://www.viti.edu.ua/files/science/2021/PhD-subject.pdf>). Тому в загальному напрямки здійснення наукової діяльності у ЗВО можна рекомендувати покращити. Слід також зазначити, що у ЗВО активно підтримується функціонування наукових шкіл (<http://www.viti.edu.ua/schools>), хоча на сайті ЗВО інформація щодо їх функціонування подана досить конспективно. В подальшому мало б сенс більше висвітлити участь у роботі наукових груп саме ад'юнктів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В результаті аналізу документів стало відомо, що форми атестації здобувачів ОНП «Інформаційні системи та технології» відповідають «Положенню про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Organization%20of%20the%20educational%20process%20of%20VITI%202021.pdf>) та тимчасовому стандарту вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://www.viti.edu.ua/files/epp/educational%20and%20scientific%20programs%20of%20doctors%20of%20philosophy/temporary%20standard%202020%20doctors%20of%20philosophy%20126.pdf>). На даний момент стандарт вищої освіти для цієї ОНП не прийнято.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проаналізовані групою експертів документи свідчать про те, що контрольні заходи оцінювання рівня навчання регламентуються «Положенням про контроль освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Regulations%20on%20control.pdf>), «Положенням про екзаменаційні комісії вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/3.pdf>), «Положенням про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Organization%20of%20the%20educational%20process%20of%20VITI%202021.pdf>) та «Положенням про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Regulations%20on%20control%20and%20evaluation%20of%20academic%20achievements.pdf>). Як свідчать результати проведених зустрічей зі здобувачами вищої освіти за ОНП «Інформаційні системи та технології» та іншими фокус-групами, оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів за ОНП не було. Конфліктів інтересів також не виникало, хоча на рівні ЗВО прийнята відповідна нормативна база (Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Provisions%20on%20prevention%20and%20settlement%20of%20conflicts%20of%20interest.pdf>) та використовуються Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0839884-17#Text>). Порядок перескладання контрольних заходів регулюється «Положенням про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Regulations%20on%20control%20and%20evaluation%20of%20academic%20achievements.pdf>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертна група дізналась, що у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Результати моніторингу рівня обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності, її популяризації в академічному середовищі та заходів щодо реагування на прояви академічної недоброчесності для здобувачів вищої освіти можна знайти за адресою <http://surl.li/yyzt>. Правила дотримання академічної доброчесності викладено у наступних нормативних документах: – Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо (<http://surl.li/yyzy>); – Положення про забезпечення академічної доброчесності у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://surl.li/yzag>); – Кодекс академічної доброчесності Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://surl.li/yzaj>); – Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб (<https://www.mil.gov.ua/content/corruption/Codecs.pdf>); – Декларація про дотримання академічної доброчесності (<http://www.viti.edu.ua/npb-3>); – Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, що розробляються у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (<http://surl.li/yzak>). При проведенні зустрічей з різними фокус-групами, а також в результаті аналізу змісту Інтернет-ресурсів ЗВО експерти дійшли висновку, що у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут перевірка на плагіат здійснюється за допомогою онлайн-сервісу Unicheck (<http://www.viti.edu.ua/plagiarism>), відповідно до рекомендаційних листів МОН України від 15.08.2018 р. № 1/11-8681 та 20.05.2020 р. № 1/9-263). На цій сторінці надаються роз'яснення щодо використання цього сервісу та надаються відповідні методичні рекомендації. Перевірка на плагіат здійснюється Науковим центром зв'язку та інформатизації Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут через призначених на кафедрах відповідальних осіб. Під час перевірки використовується орієнтовна шкала (у відсотках оригінального тексту до загального обсягу матеріалу): висока оригінальність (91–100%) – роботу допускають до захисту та/або опублікування; середня оригінальність (71–90%) – роботу допускають до захисту та/або опублікування; низька оригінальність (51–70%) – робота потребує доопрацювання та повторної перевірки; дуже низька оригінальність (50% і нижче) – роботу відхиляють без розгляду. За результатами перевірки висновок щодо рівня оригінальності за формою передається для експертної оцінки та прийняття рішення науковим керівником.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Типи контрольних заходів, терміни їх проведення та принципи формування рейтингової системи оцінювання результатів навчання здобувачів ОНП «Інформаційні системи та технології» у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут є зрозумілими та регламентованими в нормативних документах інституту. Можна також стверджувати, що у ЗВО визначені чіткі правила реалізації академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендує розробити більш детальні силабуси до навчальних дисциплін ОНП «Інформаційні системи та технології», оскільки зараз вони містять недостатній опис окремих освітніх компонентів. В межах силабусів слід деталізувати опис рейтингової системи оцінювання за кожним освітнім компонентом, а також надати ад'юнктам можливості отримання додаткових балів за додаткові види діяльності. Ці питання повинні бути детально описані у нормативній документації.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Проведений експертною групою аналіз критерію 5 показав, що у ЗВО є в наявності вся необхідна документація щодо здійснення контрольних заходів оцінювання здобувачів вищої освіти за ОНП «Інформаційні системи та технології» та відпрацьований механізм дотримання академічної доброчесності. В той же час ЕГ рекомендує оновити силабуси навчальних дисциплін (зокрема додати детальний опис рейтингової системи оцінювання за кожним освітнім компонентом та опис можливостей отримання додаткових балів за додаткові види діяльності) та розмістити їх оновлені версії на відповідних Інтернет-ресурсах. З огляду на дану пропозицію ЕГ вирішила оцінити критерій 5 на рівень В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В результаті вивчення анкет НПП, які задіяні в межах ОНП «Інформаційні системи та технології» (<http://www.viti.edu.ua/science-1>), за результатами проведених зустрічей з різними-фокус-групами та аналізом нормативної документації щодо конкурсного відбору НПП для здійснення освітньої діяльності (<http://www.viti.edu.ua/science-1>) експертна група може стверджувати, що академічна та професійна кваліфікація викладачів Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут в цілому відповідає дисциплінам, які вони викладають. НПП та ад'юнкти за ОНП «Інформаційні системи та технології» проходять сертифіковані фахові курси академії Cisco. Свої здобутки здобувачі вищої освіти та НПП за ОНП «Інформаційні системи та технології» презентують на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних заходах, а також вітчизняних та міжнародних навчаннях (<http://www.viti.edu.ua/news/1228>), у тому числі під егідою НАТО, виставках (<http://www.viti.edu.ua/news/1260>) та хакатонах (<http://www.viti.edu.ua/news/1943>). Як НПП, так і ад'юнкти ВІТІ постійно приймають участь у міжнародних курсах, семінарах, конференціях, виставках та форумах, зокрема в межах Індивідуальної програми партнерства між Україною та НАТО (<http://www.viti.edu.ua/international>) мають сертифікати щодо знання англійської мови не нижче рівня B2, що підтверджено відповідними сертифікатами (<http://www.viti.edu.ua/training>). В той же час слід зазначити, що Згідно наказу МОУ від 24.02.2017 № 115 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0383-17#Text>) ад'юнкти військових ЗВО обмежені у правах на академічну мобільність. Крім того, в результаті аналізу анкет НПП, що забезпечують навчання в межах ОНП «Інформаційні системи та технології», можна стверджувати, що рівень задіяння у дослідницьких проєктах на даний момент є недостатнім.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

НПП ОНП «Інформаційні системи та технології» обираються на конкурсних засадах, що регламентується вимогами нормативних документів (<http://www.viti.edu.ua/study>) і, зокрема, спільного Наказу МО та МОН України від 19.10.2016 № 542/1255 «Про затвердження Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, що належать до сфери управління Міністерства оборони України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1461-16#Text>), а також п. 4.4 «Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Organization%20of%20the%20educational%20process%20of%20VITI%202021.pdf>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

За результатами проведених зустрічей експертна група констатує, що основним стейкхолдером та замовником освітніх послуг за ОНП 126 Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут є Міністерство оборони України відповідно до Державного контракту на підготовку військових фахівців, наукових, науково-педагогічних кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів № 404/3/672 від 15.09.2020 р. (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/contract-2020.pdf>). Засади здійснення освітньої та наукової діяльності військових ЗВО регламентуються наказами МО України та МОН України (<http://www.viti.edu.ua/science-1>). Як свідчать проведені зустрічі, освітніми послугами Інституту користуються також інші силові відомства України. Зміст та структура ОНП 126 «Інформаційні системи та технології» регулярно обговорюються та науково-практичній конференції ЗВО 1 раз на рік.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В результаті аналізу результатів спілкування з усіма фокус-групами експерти констатують, що всі НПП, що забезпечують ОНП 126 «Інформаційні системи та технології», є діючими військовослужбовцями та професіоналами практиками, представниками основного замовника освітніх послуг — Міністерства оборони України, які у повній мірі володіють сучасними знаннями щодо телекомунікаційних систем військового призначення. Разом зі здобувачами вони презентують свої здобутки на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних заходах, а також вітчизняних та міжнародних навчаннях (<http://www.viti.edu.ua/news/1228>), у тому числі під егідою НАТО, виставках (<http://www.viti.edu.ua/news/1260>) та хакатонах (<http://www.viti.edu.ua/news/1943>). Як НПП, так і ад'юнкти ВІТІ постійно приймають участь у міжнародних курсах, семінарах, конференціях, виставках та форумах, зокрема в рамках Індивідуальної програми партнерства між Україною та НАТО (<http://www.viti.edu.ua/international>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В результаті аналізу наявних Інтернет-ресурсів та спілкування з представниками ЗВО експерти можуть констатувати, що НПП, що забезпечують освітню діяльність в межах ОНП 126, регулярно беруть участь у заходах в межах співробітництва з країнами блоку НАТО (США, Естонія) та інших держав (Грузія), військових навчаннях, проведенні днів НАТО в Україні, спеціалізованих виставках (<http://www.viti.edu.ua/international>). Крім того, відповідно до вимог нормативних документів НПП проходять стажування та підвищують свою кваліфікацію (<http://www.viti.edu.ua/training>). Все перелічене однозначно свідчить про те, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів шляхом співпраці з іншими організаціями, в межах міжнародної співпраці з військової справи.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

При проведенні зустрічей з різними фокус-групами виявилось, що у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут побудована чітка система матеріального заохочення НПП до підвищення викладацької майстерності та публікаційної активності у фаховій сфері. Ця діяльність регламентується наступними нормативними документами: – Положення про порядок і умови преміювання працівників Збройних Сил України інституту на основі результатів діяльності в межах коштів на оплату праці (<http://www.viti.edu.ua/files/anketa/Regulations%20on%20awarding%20VITI.pdf>); – Наказу Міністерства оборони України від 13 грудня 2004 року № 608 «Про виплату науковим працівникам Збройних Сил України надбавки за стаж наукової роботи» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1617-04#Text>); – Статут Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (нова редакція), п.9 (<http://www.viti.edu.ua/files/anketa/statut.pdf>); – Колективний договір Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут на 2019–2021 рр. (http://www.viti.edu.ua/files/anketa/kol_dog_2019-2021.pdf). Зі слів НПП та представників адміністрації слід зазначити, що кожного року здійснюється перевірка якості освітнього процесу, а відповідні звіти можна у вільному доступі знайти на сайті ЗВО (<http://www.viti.edu.ua/eqms>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Проведений аналіз наданих документів, результатів зустрічей та Інтернет-ресурсів дозволяє оцінити відповідність підкритеріям критерію 6 та загальну відповідність всьому критерію. Аналіз показав, що у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут наявні чіткі правила оцінювання кваліфікації викладачів, процедур конкурсного добору НПП, всі регламентуючі документи розміщені на офіційному сайті ЗВО. ЗВО активно залучає представників основного стейхолдера та викладачів-практиків до ведення освітнього процесу. НПП проходять стажування та підвищують свою кваліфікацію. Розвиток викладацької майстерності та професіоналізму у професійній сфері стимулюється матеріальними та іншими видами заохочень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Проведений аналіз показав, що не всі НПП, що забезпечують ОНП «Інформаційні системи та технології», беруть активну участь у виконанні дослідницьких проєктів. Про це свідчить вміст анкет НПП, що містяться на сайті ЗВО. Крім того, слід також зазначити, що деякі обмеження зумовлені військовою направленістю навчання у ЗВО, що впливає безпосередньо на можливості здійснення академічної мобільності та участі у міжнародному обміні досвідом у навчальній та науковій сферах. В результаті тісної взаємодії з основним стейхолдером такі можливості повинні бути надати.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

В процесі комплексного аналізу сильних та слабких сторін ЗВО відповідно до вимог критерію 6 експертна група дійшла висновку, що у загальному відповідність цьому критерію можна оцінити на рівні В. Для покращення рівня

академічної мобільності ЕГ рекомендує тісно співпрацювати з основним стейкхолдером - Міністерством оборони України і відпрацювати основні принципи та механізм її здійснення. Слід також відпрацювати також питання участі у міжнародних наукових заходах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси дозволяють забезпечити достатню оновленість матеріально-технічної бази, дотримання сучасних вимог супроводу освітнього процесу, оновлення лабораторного обладнання (лабораторне устаткування та обладнання, вимірювальна та обчислювальна техніка, технічні засоби навчання, наочне приладдя). Фінансування матеріально-технічного забезпечення здійснюється за рахунок коштів з Державного бюджету. Університетська бібліотека надає вільний доступ до наукометричних баз SCOPUS та WoS, а також доступ, на безоплатній основі, до електронних репозитаріїв (<http://www.nbuv.gov.ua>, <https://nlu.org.ua>, <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>). Під час очних зустрічей ЕГ впевнилась в якості роботи ЗВО у напрямку забезпечення здобувачів фінансовими та матеріально-технічними ресурсами (наявний лабораторний та експериментально-практичні комплекси спроектовані з метою забезпечення окремих наукових експериментів, необхідних для підтвердження робіт здобувачів, аудиторії, спеціалізовані класи, кабінети.). Здобувачі загалом позитивно оцінюють рівень матеріального та навчально-методичного забезпечення. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання (наприклад РН 5, РН 7 під час аудиторних та лабораторних занять і педагогічної практики).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми є повністю безкоштовним. У всіх навчальних аудиторіях, бібліотечних читальних залах наявний якісний інтернет. Згідно з Наказом МО України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1020-18#Text>), ад'юнкти забезпечуються матеріальною компенсацією витрат на наймання житла. Для здобувачів рівня «бакалавр» та «магістр» на базі ЗВО забезпечено казарми із кімнатами для курсантів. На території функціонують їдальні з двома залами, кафе та баня. Медичний пункт оснащений лазаретом із 15 ліжковими місцями. Оскільки ЗВО є військово-направленим, то високий рівень уваги приділяється саме фізичній підготовці курсантів та ад'юнктів, для чого обладнано ряд сучасних спортивних майданчиків: спортивна зала для гри в міні-футбол, волейбол, баскетбол, БАРС (бойова армійська система), легкоатлетична зала, дві тренажерні зали, дві кросфіт площадки, смуга перешкод. Бібліотека поєднує традиційні бібліотечні фонди та фонд електронних документів. ЗВО забезпечує доступ до світових інформаційних ресурсів, зокрема до ресурсів Elsevier (SCOPUS). Для забезпечення наукової компоненти навчання, здобувачі забезпечені можливістю долучитись до роботи в прес центрі інституту та робити публікації в Газеті ВІТІ (<http://www.viti.edu.ua/newspaper>), публікації в Збірнику наукових праць ВІТІ та приймати участь в організації та роботі науково-практичної конференції інституту (<http://www.viti.edu.ua/collection>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Наразі в ЗВО створено безпечні умови організації освітнього процесу, які загалом забезпечують здорові і безпечні умови перебування в аудиторіях, попередження травматизму, створюється оптимальний режим роботи і навчання. Враховуючи загальний вектор роботи ЗВО, велику увагу приділяється дотриманням санітарних норм у місцях, що застосовуються в процесі навчання; функціонуванням системи охорони праці, техніки безпеки та охорони здоров'я в медичному пункті, пропагування здорового способу життя та занять спортом, створення здорового психологічного клімату у колективах шляхом активного проведення заходів виховної роботи. Психологічна підтримка здійснюється за потребою штатним психологом Інституту або, за потреби, кваліфікованим психологом в ГВКГ ЗСУ. Моніторинг психологічного стану здобувачів є постійним та педантичним. В комп'ютерних аудиторіях здійснюється проведення інструктажів з техніки безпеки на лабораторних заняттях. Під час карантинних заходів, територія Інституту була переведена в карантинний режим, однак більша частка з них проводилась очно, дистанційно заняття проводились виключно із викладачами цивільного напрямку старшими за 60 років. Під час очних зустрічей ЕГ впевнилась у високому рівні забезпечення безпечності навчання на базі ЗВО, здобувачі наголосили у своїх відповідях, що вважають освітнє середовище повністю безпечним та висловлювали велику подяку керівництву за їх роботу. Загалом, ЕГ зроблено висновок, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОНП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна, організаційна та освітня підтримка освітнього середовища полягає у можливості вільного користування здобувачами та викладачами ЗВО комп'ютерним обладнанням, доступом до Wi-fi, до інформаційних ресурсів ЗВО, мережею доступу до інтернет ресурсів, зокрема, до платформ Scopus та Web of Science, бібліотечним фондом, читальними залами тощо. З метою забезпечення загального інформаційного простору, працюють такі відділи: науково-організаційний відділ, навчальний відділ, група міжнародного співробітництва, а також Рада молодих учених ВІТІ. Ад'юнкти мають право звертатися до керівництва Інституту за телефонами Гарячої лінії (<http://www.viti.edu.ua/contactso3>) та служб забезпечення з метою вирішення соціально-побутових питань. Оскільки ЗВО є військово-направленим, то додатково здобувачам надається можливість звернутись безпосередньо до МОУ на систему гарячих ліній (<https://www.mil.gov.ua/kontakti/garyacha-liniya.html>) для вирішення особистих соціально-побутових проблем. Організаційна підтримка здійснюється шляхом інформування ад'юнктів щодо проведення наукових заходів в Інституті та поза його межами. Рада молодих учених ВІТІ опікується питаннями забезпечення якості освіти за рівнем PhD та ставить собі на меті сприяння ефективній науково-дослідницькій діяльності, допомагає здобувачам адаптуватися в науковому та навчальному середовищі, займається пошуком грантових програм для молодих вчених та виступає зв'язним органом між здобувачами та керівництвом. Додатково основну освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачам третього рівня надає науковий керівник. ЕГ переконалася через інтерв'ювання здобувачів та представників студентського самоврядування у реалізації механізмів підтримки здобувачів вищої освіти. Під час зустрічей із здобувачами та представниками студентського самоврядування, ЕГ впевнилась у наявності можливості у здобувачів впливати на освітній процес: 1. Здобувачі рівня PhD більше пов'язані саме із Радою молодих вчених, а не з представниками студентського самоврядування. 2. Більшу частку інформації здобувачі отримують від керівників та Ради молодих учених ВІТІ. 3. Здобувачі не долучаються до розробки та аналізу анкет задоволеності здобувачів. 4. Серед здобувачів ОНП є представник Ради молодих учених ВІТІ, який безпосередньо долучався до процесів покращення ОНП (Колтовсков Дмитро Геннадійович). Під час зустрічей ЕГ із здобувачами, здобувачі наголошували про те що інформування є достатнім, а підтримка здобувачів виконується на достатньому рівні. Окремо ЕГ хотіла би зазначити високий рівень інформаційного забезпечення здобувачів, через військову направленість ЗВО, таким чином вся необхідна інформація та всі накази та розпорядження, які мають безпосередній вплив на діяльність здобувачів, надходять від командирів до курсантів і ад'юнктів безпосередньо у вигляді військових наказів (наприклад зміни у положеннях, нові заходи та інше).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Наразі немає осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за даною ОНП. Загалом Інститут, на підставі п.4.3 Наказу МОУ від 14.08.2008 р. № 402 (у разі виявлення у кандидата на навчання у ВВНЗ захворювань, що передбачають індивідуальну оцінку придатності до військової служби або обмежену придатність до військової служби, приймається постанова про непридатність до навчання у ВВНЗ) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1109-08#Text>), тому робота із забезпечення матеріально-технічної бази для осіб з особливими освітніми потребами не проводилась. Однак в Інституті сьогодні передбачено навчання ад'юнктів з особливими потребами з урахуванням наукових інтересів та досвіду здобутого в АТО та ООС. Під час інтерв'ювання зі здобувачами та НПП, ЕГ отримала інформацію що наразі у всьому Інституті лише 1 особа з особливими потребами проходить навчання, у зв'язку із високим рівнем патріотизму та бажанням навчатись саме на цій спеціальності у цьому ЗВО. В зв'язку із цими фактами доцільним було проведення робіт із забезпечення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, однак наразі робота ще не була проведена.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій визначена в Положенні «Про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів ВІТІ імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Provisions%20on%20prevention%20and%20settlement%20of%20conflicts%20of%20interest.pdf>), згідно якого відбуваються процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи ті які пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією). Повідомити про етичні порушення здобувачі можуть через звернення на телефони гарячої лінії, перелік яких доступний за посиланням (<http://www.viti.edu.ua/contactso3>) Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що не мали конфліктних ситуацій під час навчання за даною ОНП. Проте, повідомили, що вони проінформовані та знають, що у в ЗВО діє заборона проявів дискримінації за ознаками гендерної, расової, етнічної чи національної приналежності, відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію дискримінації в Україні». У разі виявлення дій, що підпадають під ознаки, що передбачені Законом України «Про запобігання корупції» ад'юнкти знають, що потрібно звернутися з відповідною заявою до адміністрації Університету. Крім цього, беручи до уваги військову направленість ЗВО,

хотілось би відзначити високий рівень морального виховання здобувачів та викладачів, у зв'язку із чим кожен здобувач в разі виникнення проблем, може звернутись до свого безпосереднього командира та отримати підтримку. Під час спілкування із здобувачами, ЕГ впевнилась поінформованості здобувачів щодо наявності можливостей вирішення проблем (наявності скриньки довіри, гарячої лінії та відповідних положень) та в їх розумінні алгоритму дій в разі виникнення проблеми.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ОНП є наявність у ЗВО достатньої матеріальної бази та інформаційних ресурсів, зокрема, цілої низки сервісів та можливостей для здобувачів. Позитивною практикою є високий рівень морально-патріотичного виховання здобувачів, що призводить до значного зниження проблем із корупцією чи конфліктними ситуаціями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експертна група рекомендує активніше залучати здобувачів до опитувань щодо задоволеності якістю навчання за даною ОНП. Також ЕГ рекомендує звернути увагу на необхідність розвитку інфраструктури для врахування інтересів здобувачів з особливими потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У цілому матеріально-технічна база, навчально-методичне забезпечення та наявні фінансові ресурси відповідають вимогам щодо підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня. У ЗВО реалізовано безоплатний доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, створене безпечне освітнє середовище, яке дозволяє задовольнити основні потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. На рівні ЗВО чітко формалізовано процедуру вирішення конфліктних ситуацій. Значною вадою ОНП загалом, є низький рівень розробленості інфраструктури для врахування інтересів здобувачів з особливими потребами, однак враховуючи особливості вступу, можна вважати цю проблему не критичною, однак виникає потреба у її вирішенні у зв'язку із наявністю прецедентів вступу здобувачів з особливими потребами. Загалом даний критерій відповідає рівню «В».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Основними документами, які регулюють процедури розроблення, впровадження та перегляду ОНП є: Закон України «Про вищу освіту», 1. «Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/1.pdf>); 2. Положення «Про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/epp/Regulations%20on%20the%20development,%20approval,%20monitoring%20and%20review%20of%20educational%20programs.pdf>); 3. Положення «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут» (<http://www.viti.edu.ua/files/science/Regulations%20on%20the%20preparation%20of%20the%20degree%20of%20Doctor%20of%20Philosophy.pdf>), 4. Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ВІТІ» (<http://www.viti.edu.ua/files/npb/2.pdf>). Процес оновлення ОНП можна відобразити, як 3 поетапних кроків: 1. Проводиться збір пропозицій від всіх стейкхолдерів. Розроблення змін до ОП здійснюється гарантом ОП самостійно або за участі проєктної (робочою) групи. 2. Пропозиції від кафедр подаються на розгляд Вчених рад факультетів, що забезпечують підготовку аспірантів за спеціальністю. 3. ОНП виноситься на розгляд Вченої ради Університету. У 2020 році, за погодженням керівництва МОУ, науково-педагогічним колективом інституту був розроблений та затверджений Тимчасовий стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології», у зв'язку із чим в ОНП був змінений обсяг освітньої складової в розмірі 60 кредитів ЄКТС та переглянуті ОК. Однак головною проблемою є відсутність

відділу чи структури, яка б безпосередньо опікувалась питаннями якості освіти, що у свою чергу затрудняє розуміння всіма учасниками освітнього процесу задач та методів забезпечення якості освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно до положень, здобувачі залучаються до процесу періодичного перегляду та вдосконалення ОНП і процедур забезпечення її якості шляхом консультування з науковими керівниками, завідувачами кафедр і гарантом програми. Важливим методом збору пропозицій є опитування, за результатами якого у 2020 році була переглянута ОНП. Участь здобувачів у процесі періодичного перегляду ОНП реалізується під час розгляду питання на Вчених радах факультетів та Університету через представників Ради молодих учених ВІТІ (Колтовсков Дмитро Геннадійович), студентського самоврядування. Під час зустрічей з представниками студентського самоврядування ЕГ впевнились в наявності фактичних механізмів впливу здобувачів на освітній процес, однак наразі здобувачі рівня РНД не входять до спектру відповідальності студентського самоврядування, тому їх пропозиції приймаються Радою молодих учених ВІТІ. Під час інтерв'ю зі здобувачами ЕГ переконалася у тому, що здобувачі освіти загалом ознайомлені з порядком перегляду ОНП та вдосконалення якості освіти. Однак, під час інтерв'ювання здобувачі повідомили, що вони пропозицій щодо її змін чи вдосконалення не надавали. Загалом здобувачі загалом не висловлюють свою думку формалізованим шляхом, зазвичай спілкування проходить у неформальному форматі на зустрічах із роботодавцями та під час IT-форумів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Загалом Інститут має невеликий спектр роботодавців, який зосереджується на державних установах військового призначення з боку підготовки офіцерів. У 2020 році ОНП була переглянута через затвердження Тимчасового стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології», який був розроблений за участі основних замовників інституту. Пропозиції щодо змін в ОНП були затверджені на Вченій раді інституту (протокол № 2 від 27.10.2020 року), на підставі позитивних рецензії наданих роботодавцями. Протягом навчального року представник замовника проводить заняття з ад'юнктами та складом викладачів з питань системи розробки та прийняття на озброєння засобів інформаційних систем ОВТ. ЕГ впевнилась в тому, що у травні 2021 року відбулася зустріч директора ДВОН МОУ Мірненко В.І. з ад'юнктами та викладачами інституту з питань перегляду ОП та забезпечення її якості. Загалом, беручи до уваги військову направленість роботи Інституту, можна відзначити чітку звітність з боку Інституту та значний рівень контролю з боку замовників, щодо якості навчального процесу та його результатів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Основними замовниками Інституту є МОУ. Після закінчення навчання випускники отримують посади згідно замовлень ЗСУ. Ад'юнктура ВІТІ є цільовою та призначена для підготовки виключно офіцерів Збройних Сил України, тому відслідковування їх працевлаштування полягає вже на МОУ і є секретним, в зв'язку із чим ЕГ не може перевірити цей фактор.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

За словами гаранта ОНП, в ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості під час реалізації програми, недоліків не було виявлено. Зміни проводились лише з боку оновлення ОК та вибіркового ОК. Загалом всі зміни ініціюються представниками Інституту, або безпосередньо головним замовником - МОУ. Це створює перешкоди у визначенні рівня реагування ЗВО на виявлені недоліки в ОНП або освітній діяльності з реалізації ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Враховуючи, що акредитація є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, що можуть бути взяті до уваги під час удосконалення ОНП, немає. У зв'язку із чим врахування зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій не було.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота ЗВО є активним учасником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на рівні ОНП. Це підтверджено під час акредитаційної експертизи шляхом спілкування експертної групи з учасниками освітнього процесу. В цілому в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Це додатково забезпечується тим, що ОНП має постійний нагляд з боку МОУ, що додатково створює умови для більш детальної перевірки якості освітньої діяльності. Однак проблемою є відсутність відділу чи структури, яка б безпосередньо опікувалась питаннями якості освіти, що створює недостатній рівень розуміння структури відповідальності відділів за якість освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною можна вважати активну роботу Інституту та адміністрації ЗВО у напрямку постійного розвитку та покращення якості освіти. Постійний нагляд з боку МОУ додатково створює умови для більш детальної перевірки якості освітньої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує розширити роботу з роботодавцями та іншими стейкхолдерами у напрямку цивільних закладів освіти та підприємств. Також ЕГ вважає доцільним активніше заохочувати здобувачів та майбутніх випускників до участі в опитуваннях щодо перегляду та покращення якості освіти за ОНП. Рекомендовано розширити спектр роботи центру моніторингу Університету, залучати здобувачів до розробки та аналізу анкет, розгалузити анкети за напрямками для більш поглибленого аналізу результатів за кожним критерієм та систематично проводити опитування, провести аналіз відповідальності структурних підрозділів за ОНП, забезпечити чітку структуру відповідальності підрозділів з забезпечення якості освіти на базі ЗВО та створити чітку схему звітування для налагодження якісної системи забезпечення якості освіти за ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП загалом відбуваються відповідно до процедур забезпечення якості освітніх програм у ЗВО, однак нечітка структура відповідальності, та відсутність єдиного структурного підрозділу з забезпечення якості освіти призводить до втрати якості освіти. Роботодавці залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП шляхом опитування та обговорень у неформальному спілкуванні, або безпосередніх наказів МОУ. Академічна спільнота є активним учасником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, однак відсутня чітка структура відповідальності, що створює не критичну проблему яка вимагає вирішення. Загалом Критерій 8 відповідає рівню «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими. Основними документами, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу та відповідають за забезпечення якості освіти є: 1. Статут ВІПІ; 2. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ВІПІ; 3. Положення про порядок організації академічної мобільності здобувачів вищої освіти у ВІПІ; 4. Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ВІПІ; 5. Положення про

систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ВІТІ; 6. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, що розробляються у ВІТІ; 7. Положення про організацію освітнього процесу у ВІТІ; 8. Положення про індивідуальний навчальний план; 9. Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ВІТІ; 10. Положення про порядок визнання у ВІТІ результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті; 11. Положення про організацію педагогічної (науково-дослідної) практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ВІТІ; 12. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, що розробляються у ВІТІ; 13. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій; 14. Стратегія і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ВІТІ на період до 2025 року. Всі наведені документи наявні у відкритому доступі на сайті (<http://www.viti.edu.ua>). ЕГ підтверджує якість та відкритість інформації. Під час очних зустрічей з ЕГ, здобувачі неодноразово наголошували на зрозумілості інформації на сайті та показували обізнаність щодо знаходження інформації на окремих сторінках.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Основна документація щодо освітньої програмі знаходиться на офіційному сайті інституту (<http://www.viti.edu.ua/science-1> , <http://www.viti.edu.ua/science-2>). На ньому знаходяться силабуси основних та вибіркових компонентів, проект ОНП та ОНП за останні роки та надана основна навчальна інформація. Для отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів використовується електронна форми для отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів, яка міститься на веб-сторінці офіційного сайту (<http://www.viti.edu.ua/poll>). Всі матеріали знаходяться у вільному доступі, та подаються за допомогою інтуїтивно-зрозумілого інтерфейсу.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час опитування стейкхолдерів та проаналізувавши наявні матеріали на сайті ЗВО встановлено, що ОНП на офіційному сайті ЗВО наявна, знаходиться у вільному доступі, містить достовірну та точну інформацію (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти). Зміст ОНП є чітким та зрозумілим, що дозволяє повноцінне інформування стейкхолдерів. Згідно до наданих рецензії та інформації у ході зустрічей ЕГ встановила, що ОНП загалом погоджена з ключовими стейкхолдерами-роботодавцями.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильною стороною ВІТІ є повноцінне дотримання вимог щодо процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Здійснюється дотримання вимог щодо розміщення проектів ОНП на сайті ВІТІ. Офіційний сайт ВІТІ добре структуровано. Сильною стороною є простий та зрозумілий пошук необхідної інформації, а також можливість надати зауваження та пропозиції щодо організації освітнього процесу та прийняти участь у громадському обговоренні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує додати інформацію до наукових шкіл про проекти, які реалізуються відповідно до ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Відповідні документи наявні у вільному доступі є чіткими та зрозуміло сформульованими. Проекти освітніх програм розміщуються завчасно у відповідному розділі на офіційному сайті ЗВО. Пропозиції вносяться шляхом громадського обговорення. Щодо прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу, то інформування внесення змін до відповідних нормативних документів здійснюється шляхом повідомлень на сайті ЗВО. Загалом Критерій 9 відповідає рівню «В».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

На підставі аналізу навчального плану (<http://surl.li/yner>), а також проведених онлайн-зустрічей, встановлено що ОНП «Інформаційні системи та технології» (<http://surl.li/yneq>) та її освітні компоненти повною мірою відповідають Постанові КМУ №261 від 23.03.2016 р. Передбачається обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОНП, які забезпечують формування фахових компетентностей і програмних результатів із врахуванням військової сфери (освітні компоненти «Воєнно-прикладна теорія ймовірностей та математична статистика - 3 кредити ЄКТС», «Дискретна математика для військових фахівців з інформаційних технологій - 3 кредити ЄКТС», «Моделювання складних систем військового призначення - 4 кредити ЄКТС», «Технології програмування інформаційних систем військового призначення - 4 кредити ЄКТС») та галузі ІТ («Проектування інформаційних систем - 4 кредити ЄКТС», «Організація інформаційно-обчислювальних процесів та систем - 4 кредити ЄКТС», «Безпека комп'ютерних мереж - 4 кредити ЄКТС», «Методи та системи штучного інтелекту - 4 кредити ЄКТС» тощо). Це лежить в основі належної освітньої підготовки ад'юнктів із врахуванням їх наукових інтересів. Позитивним є те, що ад'юнкти ОНП «Інформаційні системи та технології» мають змогу обирати фахові освітні компоненти, які відповідають темі їх наукових досліджень. Виконаний аналіз тем дисертаційних робіт ад'юнктів ОНП «Інформаційні системи та технології» та результати онлайн-зустрічей із ними свідчать про те, ад'юнкти мають можливість вибирати окремі освітні компоненти, які стосуються дисертаційних досліджень. Виконання педагогічної (науково-дослідної) практики, яка передбачає 6 кредитів ЄКТС, забезпечує формує у ад'юнктів належного рівня професійної підготовки, формування навичок педагогічної діяльності, опрацювання наукових та інформаційних джерел, методів викладання освітніх компонент та виконання наукових досліджень фахового спрямування. Саме зазначена практика передбачає підготовку та проведення занять за освітніми компонентами зі спеціальності із врахуванням специфіки військової сфери. Окрім того ад'юнкти виконують окремі етапи НДР під керівництвом наукового керівника, що підтверджено як НПП, так і ад'юнктами під час онлайн-зустрічей із ЕГ. Останні роки ад'юнкти не залучаються до проходження практики у інших наукових та науково-дослідних установах, хоча така практика застосовується. Вцілому експертна група вважає, що наявна повна відповідність ОНП «Інформаційні системи та технології» за підкритерієм 10.1.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

У ВІПІ багато років поспіль функціонує ад'юнктура, яка є цільовою та призначена для підготовки виключно офіцерів Збройних Сил. Окрім того, ефективно функціонує спеціалізована вчена рада СРД 26.710.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій з грифом «таємно» та «цілком таємно» на здобуття ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями 05.13.06 «Інформаційні технології» та 20.02.14 «Озброєння та військова техніка» (<http://www.viti.edu.ua/council>). За спеціальністю 05.13.06 - інформаційні технології починаючи з 2007 року успішно захищено 3 докторські та 26 кандидатські дисертації. У ВІПІ існують наукові школи (<http://www.viti.edu.ua/schools>), яка забезпечує підготовку ад'юнктів за спеціальністю «Інформаційні системи та технології» із врахування військової сфери, що свідчить про достатній науковий потенціал для реалізації ОНП «Інформаційні системи та технології». Переважно науковими керівниками ад'юнктів за спеціальністю «Інформаційні системи та технології» є вихідці існуючих наукових шкіл у ВІПІ. Підтверджуючі документи від ЗВО стосовно вище сказаного завантажено у інформаційну систему Нацагенства. Також у ВІПІ існують можливості формування разових спеціалізованих вчених рад для атестації ад'юнкта. Підтвердженням того є уже проведений разовий захист дисертації PhD за спеціальністю 126 (<http://surl.li/ypti>) та Наказ (<http://surl.li/yptk>) про видачу диплома PhD. Виконаний аналіз наукових публікацій ад'юнктів та їх наукових керівників (<http://www.viti.edu.ua/files/science/2021/PhD-subject.pdf>), а також анкет керівників підготовки PhD (<http://www.viti.edu.ua/science-1>) свідчить про те, що тематики наукових досліджень ад'юнктів та їх наукових керівників достатньо перетинаються. Усі керівники наукових досліджень ад'юнктів є активними дослідниками, які публікуються у фахових наукових виданнях України та в виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Окремі із спільних публікацій ад'юнктів та їх наукових керівників є англомовними та індексуються у базах Scopus та Web of Science, що належить до позитивної практики. Починаючи ще зі вступної кампанії майбутні ад'юнкти можуть ознайомитись на сайті ВІПІ (<http://www.viti.edu.ua/schools>) та у наукометричних базах із спільнотою дослідників різних поколінь, їх науковою кваліфікацією у певному науковому напрямку, що лежить в основі вибору напрямку дисертаційних досліджень. Вцілому експертна група вважає, що наукова діяльність ад'юнктів відповідає напрямам наукових досліджень їх керівників та існує повна відповідність ОНП «Інформаційні системи та технології» за підкритерієм 10.2.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

В результаті спілкування з представниками Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та аналізу наявної інформації на сайті ЗВО експертна група дійшла висновку, що в межах ОНП «Інформаційні системи та технології» ад'юнктам надаються необхідні можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до їх тематики. Зокрема вони приймають участь у хакатонах (<http://www.viti.edu.ua/news/1943>, <http://www.viti.edu.ua/hackathon>), а також вітчизняних та міжнародних навчань (<http://www.viti.edu.ua/news/1228>), у тому числі під егідою НАТО. Ад'юнкти мають доступ до використання лабораторій (<http://www.viti.edu.ua/mtz>) та навчальних майданчиків з розгорнутими засобами зв'язку, навчальне тактичне поле з загальновійськових дисциплін, спеціалізованого обладнання (<http://www.viti.edu.ua/mtz>). Це у повній мірі було продемонстровано в процесі огляду та обговорення питань стану матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОНП (шляхом відео трансляції). Ад'юнкти ВІТІ постійно приймають участь у міжнародних курсах, семінарах, конференціях, виставках та форумах, зокрема в межах Індивідуальної програми партнерства між Україною та НАТО (<http://www.viti.edu.ua/international>) У вільний час шляхом погодження з черговим викладачем вони можуть проводити навчання та наукові дослідження у лабораторіях. Ця діяльність регламентується нормативними документами (<http://www.viti.edu.ua/research>, Розділ «Організація та виконання замовлень на створення наукової (науково-технічної) продукції у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут»).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Після проведеного ретельного аналізу наданої інформації, наявних он-лайн ресурсів та в результаті безпосереднього спілкування з різними фокус-групами експертна група вважає, що ад'юнкти за ОНП «Інформаційні системи та технології» регулярно приймають участь у конференціях (щорічна наукова конференція <http://www.viti.edu.ua/collection>) та публікують наукові праці; вони приймають активну участь в студентських науково-практичних конференціях, олімпіадах, інтернет-олімпіадах, виставках (<http://www.viti.edu.ua/index.php?view=science-cadets>). Заплановані також події і на поточний рік (<http://www.viti.edu.ua/index.php?view=science-cadets>). В той же час слід відмітити, що відповідно до наказу МОУ від 24.02.2017 № 115 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0383-17#Text>) ад'юнкти ЗВО обмежені у правах на академічну мобільність. Враховуючи зазначене, науково-педагогічна та наукова практика проводиться у ВІТІ. В подальшому ці можливості слід розширити при підтримці Міністерства оборони України.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Відповідно до положень ВІТІ та освітньої практики, науковими керівниками здобувачів рівня PhD призначаються провідні вчені університету, які активно проводять наукові дослідження (наприклад при проведенні заходів плану ННТД ВІТІ), складовими якого є науково-дослідна, редакційно-видавнича та патентно-ліцензійна діяльність. Серед наукових керівників ад'юнктів, які постійно беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт, д.т.н. Сова О.Я. (<http://www.viti.edu.ua/files/science/PhD-leaders/%D0%A1%D0%BE%D0%B2%D0%Bo.pdf>) є виконавцем низки НДР (роботи за шифрами «Конус», «Штерн»). Результати виконання наукових досліджень, винахідницької та раціоналізаторської роботи (патенти на корисні моделі і винаходи), що впроваджуються в практику розробки та експлуатації інформаційних систем у військах, публікуються у фахових статтях, тезах, аналітичних оглядах та збірнику наукових праць ВІТІ, а також проходять апробацію на різного роду міжнародних та вітчизняних форумах, виставках та семінарах. Під час очних зустрічей ЕГ група додатково отримала інформацію щодо участі здобувачів (Нерознак Євгеній Ігорович, Гримуд Андрій Геннадійович) у НДР кафедри кібербезпеки над роботами під шифрами «Павутина», «Халеф» та «Ріфідім». У якості замовників усіх науково-дослідних робіт ВІТІ виступають структурні підрозділи МОУ, ГШ ЗСУ або командувачі видів (родів) ЗСУ. Тому і результати усіх науково-дослідних робіт мають конкретне прикладне впровадження у секторі безпеки і оборони Держави і, у більшості випадків, містять інформацію з обмеженим доступом, що обмежує можливості ЕГ у визначенні рівня відповідності та науковості робіт.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Процеси впровадження принципів академічної доброчесності в освітній та науковий процес ВІТІ керується основними Законами України, нормативними актами КМУ, які знаходяться у відкритому доступі на сайті (<http://www.viti.edu.ua/academic-integrity>). Відповідно до "Положення про систему запобігання та виявлення академічного

(<http://www.viti.edu.ua/files/npb/Regulations%20on%20the%20system%20academic%20plagiarism.pdf>) створено атмосферу нетерпимості до академічного плагіату у науковій діяльності наукових керівників та ад'юнктів. В рамках своєї роботи, всі викладачі на своїх заняттях наголошують на правилах публікацій результатів досліджень, обговорення повідомлень і доповідей ад'юнктів на семінарах і конференціях, дискусій, рецензування пропонованих статей провідними вченими, опонування результатів дисертаційних досліджень. Здобувачі безпосередньо обізнані (підтверджено під час очних зустрічей з ЕГ), про те, що вони несуть відповідальність за порушення вимог подання роботи для перевірки на плагіат, у порядку, визначеному Законодавством України. Задля розвитку академічної обізнаності та доброчесності, до ОНП включено програмну компетентність ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо з дотриманням авторського права при проведенні наукових досліджень, яка формується за рахунок вивчення освітнього компонента "Інтелектуальна власність". При проведенні зустрічей з різними фокус-групами, а також в результаті аналізу змісту Інтернет-ресурсів ЗВО експерти дійшли висновку, що у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут перевірка на плагіат здійснюється за допомогою онлайн-сервісу Unicheck (<http://www.viti.edu.ua/plagiarism/>) відповідно до рекомендаційних листів МОН України від 15.08.2018 р. № 1/11-8681 та 20.05.2020 р. № 1/9-263). В разі порушення правил академічної доброчесності із здобувачем чи викладачем спершу проводять співбесіди та додатково роз'яснення, у разі повторного порушення накладається відповідальність, яка залежить від рівня його порушення (відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; позбавлення права наукового керівництва аспірантами (докторантами)).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

У межах критерію 10 та його підкритеріїв ЕГ виділила такі сильні сторони ОНП та позитивні практики: - ОНП та її ОК загалом відповідають науковим інтересам ад'юнктів та їх наукових керівників, що забезпечує створення належних умов для наукових досліджень завдяки наданню ад'юнктам своєчасних консультацій, забезпечується вибір фахових вибіркового ОК, які викладаються фахівцями сформованих наукових шкіл ВІТІ; - наявність потрібної для реалізації ОНП вчених-дослідників, які формують достатній науковий потенціал за спеціальністю «Інформаційні системи та технології» та відповідають цілям ОНП, що дає можливість створювати разові спеціалізовані вчені ради та захищати дисертаційні роботи ад'юнктів зазначеної програми; - більшість НПП, які залучаються до ОНП, та наукові керівники ад'юнктів, є активними дослідниками, які здатні до проведення досліджень у сфері інформаційних технологій і виконують наукові проекти, а також систематично публікують свої праці як у фахових наукових виданнях України, так і в зарубіжних наукових виданнях, а також тих, що належать до наукометричних баз Scopus і Web of Science; - ад'юнкти долучаються до виконання фахових завдань і проектів, які ініціює Командування військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України та Департамент військової освіти Міністерства Оборони України, як основні роботодавці, що дає можливість ад'юнктам публікувати отримані наукові результати у фахових виданнях України, зарубіжних виданнях, в тому числі тих, що належать до наукометричних баз Scopus та Web of Science, та здійснювати апробацію на всеукраїнських та міжнародних конференціях та інших заходах, в тому числі тих, що організовує ВІТІ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У межах критерію 10 та його підкритеріїв ЕГ виділила такі слабкі сторони ОНП: - недостатнє мотивування ад'юнктів у виконанні наукових досліджень під час реалізації проектів, у яких співвиконавцем є ВІТІ; - не всі НПП, що забезпечують ОНП «Інформаційні системи та технології», беруть активну участь у виконанні дослідницьких проектів. Про це свідчить вміст анкет НПП, що містяться на сайті ВІТІ.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП «Інформаційні системи та технології» має низку сильних сторін та позитивних практик. виявлені слабкі сторони ОНП не суперечать її відповідності окремим критеріям 10.1-10.6 та не носять системного характеру, але лише вказують на напрями удосконалення освітнього процесу за цією програмою та перспективи її подальшого розвитку. Враховуючи вище сказане, ЕГ прийшла до висновку, що ОНП «Інформаційні системи та технології» та освітня діяльність у ВІТІ, що стосується цієї програми, відповідають рівню В за Критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Тригуба Анатолій Миколайович

Члени експертної групи

Шелестов Андрій Юрійович

Букреєв Дмитро Олександрович